

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII
obowiązujący w Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie

od dnia 1 września 2019 r.

System oceniania opracowano na podstawie:

- **Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania zawartego w Statucie Szkoły**
- **Realizowanego w szkole programu nauczania geografii w klasach V-VIII szkoły podstawowej „Planeta Nowa”**
- **Podręcznika do nauczania geografii w klasach V-VIII wyd. Nowa Era – „Planeta Nowa”**

I. Kontrakt między nauczycielem i uczniem.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, z uwzględnieniem jego możliwości intelektualnych (nauczyciel ma obowiązek uwzględnić wskazówki pedagoga i psychologa szkolnego oraz zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych określone w opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej).
2. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są dla ucznia obowiązkowe.
3. Prace pisemne (testy i sprawdziany z działu) są zapowiadane i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wraz z podaniem zakresu sprawdzanej wiedzy.
4. Kartkówki i krótkie sprawdziany obejmujące materiał z jednej do trzech lekcji nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane.
5. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej, kartkówce z powodu dłuższej nieobecności np. choroby ma obowiązek napisać je w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni).
6. Uczniowi, który notorycznie unika zapowiedzianych prac pisemnych lub nie usprawiedliwi (zaraz po przyjściu do szkoły) jednodniowej nieobecności w dniu pracy pisemnej, nauczyciel ma prawo zlecić pisanie pracy zaraz w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły lub w dowolnie ustalonym przez siebie terminie.
7. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych w czasie obecności ucznia w szkole).
8. Uczeń w ciągu półrocza ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek oraz okresu 1 miesiąca przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
9. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy niezbędnych do lekcji (o przyniesienie których prosił nauczyciel). Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
10. Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie do lekcji ocenę niedostateczną, która jest tak samo ważna jak pozostałe oceny (nie dotyczy to nieprzygotowania usprawiedliwionego z powodu sytuacji losowej ucznia).
11. Uczeń, który jest nieobecny jeden dzień w szkole ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowaną w tym czasie materiał programowy oraz uzupełnić notatki w zeszyte przedmiotowym. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek w zeszyte uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem.
12. Przed zakończeniem klasyfikacji śródrocznej, rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych z wyjątkiem trybu uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. W uzasadnionych, losowych przypadkach nauczyciel może wyrazić zgodę na pisanie przez ucznia dodatkowego sprawdzianu.
13. Uczeń ma obowiązek estetycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy, a wszelkie rysunki wykonywać starannie ołówkiem.
14. Uczeń ma prawo do poprawy (jeden raz) każdej otrzymanej oceny z pracy pisemnej, ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika lekcyjnego obok pierwszej oceny i przy klasyfikacji ucznia brane są pod

uwagę obie oceny. Poprawa pracy pisemnej odbywa się po lekcjach, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

15. Kartkówki, odpowiedzi ustne i zadania domowe nie podlegają poprawie. W niektórych przypadkach, po uzgodnieniu z uczniami dopuszcza się jednak takie sytuacje.
16. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia prac pisemnych w ciągu 14 dni od daty ich przeprowadzenia. Czas ten może się przedłużyć o przypadające w tym czasie święta i dodatkowe dni wolne od pracy.
17. Ocenione przez nauczyciela prace pisemne uczeń otrzymuje do domu i ma obowiązek oddać je na najbliższej lekcji. W przypadku niewywiązywania się z tego obowiązku nauczyciel ma prawo zatrzymać prace w szkole, pozostawiając je do wglądu rodzicom.
18. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje do 30 sierpnia br.
19. **Uczniowie zostają zapoznani szczegółowo z Przedmiotowym Systemem Oceniania z Przyrody** na pierwszych lekcjach w nowym roku szkolnym. Na bieżąco, nauczyciel przypomina o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne przy uzasadnianiu wystawianych uczniom ocen oraz przy klasyfikacji śródrocznej i rocznej. Działania te mają na celu wspieranie uczniów w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz motywowaniu do dalszej pracy.

II. Narzędzia pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów.

1. Ocenie podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności
 - prace pisemne - sprawdziany godzinne, testy
 - sprawdziany krótkie (10-15 min), kartkówki
 - odpowiedzi ustne,
 - prace domowe,
 - praca z materiałami pomocniczymi (mapa, wykres, klucze do oznaczania, kompas, itp.)
 - prace długoterminowe (gromadzenie okazów, plansze, foldery, zielniki, plakaty itp.), zadania praktyczne np. hodowle, ćwiczenia z przyrządami
 - inne formy aktywności np. udział w konkursach przyrodniczych wykonywanie pomocy dydaktycznych,
 - obserwacja ucznia: - przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupie,
 - inne formy kontroli uzgodnione z uczniami
2. Liczbę i częstotliwość pomiarów osiągnięć edukacyjnych ucznia nauczyciel ustala z uczniami i modyfikuje w poszczególnych zespołach klasowych.

III. Wymagania na ocenę

1. Ocenianie odbywa się zgodnie z WSO w skali sześciostopniowej, a przy ocenach bieżących i śródrocznych dopuszcza się „+” i „-”.
2. Przy odpowiedzi ustnej nauczyciel zadaje uczniowi pytania z zakresu wymagań podstawowych i ponadpodstawowych (zgodnie z własnym planem dydaktycznym przewidzianym dla danej klasy) i w zależności od udzielonej odpowiedzi stawia odpowiednią ocenę (na prośbę ucznia odpowiedź może być w formie pisemnej).
3. Aktywność na lekcji oceniana jest znakiem „+”, za trzy takie znaki uczeń otrzymuje ocenę bdb, trzy znaki „-” (brak uczestnictwa w lekcji, błędne odpowiedzi) równają się ocenie ndst.
4. Ocenę za pracę w grupie mogą otrzymać wszyscy członkowie zespołu lub indywidualni uczniowie.
5. Testy i sprawdziany są punktowane, a punkty przeliczane na oceny wg poniższej skali procentowej:

Niedostateczny	0% - 29%
Dopuszczający	30% - 49%
Dostateczny	50% - 69%
Dobry	70% - 90%
Bardzo dobry	91% - 95%

IV. Zasady ustalania oceny śródrocznej i rocznej.

1. O postępach ucznia w nauce nauczyciel informuje na bieżąco jego rodziców (prawnych opiekunów) wpisem ocen do zeszytu przedmiotowego, e-dziennika oraz podczas organizowanych zebrań z rodzicami i konsultacji.
2. Ocena śródroczna jest podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia w I półroczu i uwzględnia oceny uzyskane z form aktywności wymienionych w punkcie II.1. PSO.
3. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne ucznia zdobyte w ciągu całego roku.
4. **Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez ucznia.**
5. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej:

Celujący – otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytą wiedzą przyrodniczą w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych. Doskonale opanował treści z zakresu podstawy programowej i biegle posługuje się pojęciami przyrodniczymi. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie. Osiąga sukcesy w konkursach wewnątrzszkolnych oraz w konkursach pozaszkolnych. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, samodzielnie odrabia zadania domowe, planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze. Chętnie wykonuje dodatkowe zadania, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę celującą lub bardzo dobrą.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej, sprawnie posługuje się nią oraz potrafi wykorzystać ją do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych. Jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w nich uczestniczy. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

Dobry – otrzymuje uczeń, który zadowalająco opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej, a zdobyta wiedza pozwala mu rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i jest do nich przygotowany. Odrabia zadania domowe, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dobrą.

Dostateczny - otrzymuje uczeń, który ma problemy z opanowaniem pełnego zakresu podstawy programowej. Zdarza się, że do lekcji jest nieprzygotowany, nie zawsze bierze w nich aktywny udział, lecz czyni starania, by zaistniałe braki uzupełnić. Potrafi samodzielnie rozwiązać zadania łatwe. Nie zawsze samodzielnie rozwiązuje zadania domowe, prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dostateczną.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który ma trudności w opanowaniu zakresu podstawy programowej. Rozwiązuje najprostsze zadania, sięga po pomoc koleżeńską i nauczycielską w celu zrozumienia tematu. Nie zawsze odrabia zadania domowe lub wykonuje je z pomocą innych.), pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym okresie roku). Stara się dobrze prowadzić zeszyt, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dopuszczającą.

Niedostateczny – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej. Braki nie pozwalają mu na dalsze zdobywanie i poszerzanie wiedzy. Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności. Nie czyni starań, by braki w wiadomościach uzupełnić. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu. Z większości prac kontrolnych otrzymał oceny niedostateczne i ich nie poprawił.

6. Tydzień przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie śródrocznej.
7. Miesiąc przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.
8. Uczeń ma prawo uzyskać ocenę roczną wyższą niż przewidywana spełniając określone warunki.
9. O przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej (śródrocznej, rocznej) nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego wychowawcę miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

V. Tryb i warunki uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny tylko o jeden stopień z wyłączeniem oceny celującej.

2. Warunkiem ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną jest:
 - systematyczne uczęszczanie na zajęcia,
 - usprawiedliwione nieobecności na zajęciach,
 - przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych,
 - korzystanie ze wszystkich oferowanych form poprawy ocen bieżących i pomocy ze strony nauczyciela.
3. Wniosek o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej dziecka, rodzic (opiekun prawny) składa do dyrektora szkoły zgodnie z ustaleniami zawartymi w statucie szkoły.
4. Uczeń pisze test sprawdzający wiadomości z zakresu objętego wymaganiami edukacyjnymi na dany stopień szkolny. Termin sprawdzianu uzgadnia z nauczycielem, nie później niż 7 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Pisanie sprawdzianu odbywa się po lekcjach.
5. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
6. Uczeń uzyskuje ocenę roczną wyższą niż przewidywana jeśli napisze sprawdzian poprawnie w minimum 75%. Ocena ta jest ostateczna w tym trybie postępowania.

VI . Szczegółowe wymagania edukacyjne

Wykaz szczegółowych wymagań na poszczególne stopnie szkolne dla klas 5-8